

Zeer Geheim

MINISTERRAAD

Ex. nr. 29

Nr. 4529

Notulen van de vergadering
gehouden op 4 oktober 1968 in de Trêveszaal
aangevangen 's morgens om tien uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: de minister-president De Jong en de ministers
Bakker, Beernink, De Block, Klompé (de punten
1 t/m 10), Lardinois, Polak, Roolvink, Schut,
Den Toom en Udink (Afwezig zijn de ministers
Luns, Veringa en Witteveen)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Van Es (punt 2c), Grapperhaus, Grosheide,
De Koster en Van Veen (de punten 2d en 2e)

Wvd. secretaris: mr. J. H. Kist
Notularis : mr. J. P. M. H. Merckelbach

1. Notulen

a. Notulen van de vergadering van 20 september 1968

Nagekomen wijziging: zie bijlage I.

1 b. Notulen van de vergadering van 27 september 1968

Wijzigingen: zie bijlage II.

2. Mededelingen...

4 d. Vergadering van de EEG-raad van 27 september 1968
(Zie notulen m.r. 27 september 1968, punt 4m)

Staatssecretaris De Koster deelt mede dat aan de vergadering van de EEG-raad van 27 september op maandag 23 september een gesprek tussen de ministers Luns en Debré is voorafgegaan dat een stroef verloop had en dat geen nieuwe gezichtspunten opleverde. Aan de vooravond van de EEG-raad heeft met medeweten van de Duitse regering overleg plaatsgevonden tussen de ministers van buitenlandse zaken van de Beneluxlanden en van Italië. Hierbij werd overeenstemming bereikt over een punt dat de volgende dag van beslissende betekenis bleek te zijn, namelijk dat het Duitse arrangement in wezen onvoldoende werd geacht maar dat louter om tactische redenen hiermee zou worden ingestemd mits het in zijn totaliteit zou worden aanvaard. Men ging er daarbij vanuit dat dit voor Frankrijk toch niet het geval zou zijn. Minister De Medici heeft de volgende ochtend minister Brandt over dit gesprek ingelicht. Tijdens de raadzitting heeft minister Debré het arrangement verworpen maar hij zag daarin wel een basis voor verder overleg, al moesten de voorstellen ten aanzien van de douanerechten in verband met de moeilijke economische positie van Frankrijk wat worden ingeperkt. Minister Debré achtte het wel nuttig om op economisch terrein tot een zeker akkoord te komen al moest worden gewaakt voor een uitbreiding van de EEG tot tien leden. Minister Brandt constateerde daarop dat minister Debré toch enkele positieve punten naar voren had gebracht waarop de Italiaanse voorzitter De Medici concludeerde dat vijf landen zich voor een arrangement doch één land zich ertegen verklaarde. Vervolgens werd door de ministers Brandt en Grégoire, welke laatste in strijd handelde met de tussen de Benelux en Italië gemaakte afspraak, nog een poging gedaan om het arrangement te redden, doch voorzitter De Medici constateerde dat ook in deze discussie geen nieuwe elementen naar voren waren gekomen en dat het Duitse voorstel van de agenda kon worden afgevoerd. Met betrekking tot de internationale suikerconferentie heeft de Nederlandse delegatie, rekening houdende met de eis van minister Lardinois dat eventuele concessies gelijkelijk over de EEG-landen moeten worden verdeeld, bereikt dat de delegatie van de EEG, zonder dat overigens een cijfer wordt genoemd, in Genève een soepeler houding kan innemen. De permanente vertegenwoordigers zullen zich verder over de hoogte van het nieuwe door de EEG te vragen exportquantum beraden. Als gevolg van een kleine Nederlandse concessie, waardoor België een wat kleinere sleutel kreeg dan Nederland, kon in principe ook overeenstemming worden bereikt over de voedselhulp in het kader van de Kennedy-ronde. Spreker zegt in antwoord op een vraag van minister Lardinois dat de Franse permanente

vertegenwoordiger ...

7.
vertegenwoordiger Boegner inderdaad aanvankelijk een voorstel deed om de zelfvoorzieningsgraad voor de suiker jaarlijks iets te verlagen, ~~doch dat dit voorstel toen hiervoor geen steun werd gevonden werd ingetrokken.~~ Spreker antwoordt minister Udink dat de concessie die bij het gesprek over de voedselhulp aan België is gedaan in feite ging om een ton graan, hetgeen in cijfers ongeveer neerkomt op f.65.000.

4 e. Het overleg tussen bondskanselier Kiesinger en president De Gaulle

)
Staatssecretaris De Koster merkt op dat een analyse van alle berichten over het gesprek tussen bondskanselier Kiesinger en president De Gaulle tot de conclusie leidt dat er een hard gevecht heeft plaatsgevonden waarbij slechts op enkele punten overeenstemming werd bereikt. De Franse en Westduitse analyse over de Oost-West-verhoudingen stemden overeen, doch de Westduitse conclusie dat de NAVO dient te worden versterkt werd door Frankrijk niet gedeeld. De Franse regering gaat door met haar détente politiek, doch is bereid om in geval van een Russische inval West-Duitsland te steunen, zonder dat in dit verband de NAVO werd genoemd. Ten aanzien van de Europese politiek heeft bondskanselier Kiesinger zich niet zo krachtig opgesteld als van Nederlandse zijde werd gehoopt. De bondskanselier heeft in een televisie-interview gezegd dat de solidariteit tussen Frankrijk en West-Duitsland toeneemt en dat hij hoopte dat andere Westeuropese landen zich hierbij zouden aansluiten. Op de vraag of de bondsregering bereid zou zijn ook zonder Frankrijk bepaalde activiteiten met andere Westeuropese landen te ondernemen antwoordde de heer Kiesinger dat hij hiertoe geen mogelijkheid zag en dat Europa niet kan bestaan zonder Frankrijk. De Westduitse regering is inmiddels een campagne begonnen om deze uitspraken van bondskanselier Kiesinger af te zwakken. Aan alle diplomatieke vertegenwoordigingen is doorgegeven dat de bondskanselier niet bedoeld heeft te zeggen dat West-Duitsland nooit iets buiten Frankrijk om zou kunnen doen. Het enige lichtpunt in de huidige situatie is het goede verloop van het overleg tussen de Benelux en Italië. Dit is voor de Belgische regering politiek ook veel meer aanvaardbaar dan het overleg tussen de Benelux alleen. Afgesproken is dat de Benelux en Italië een document voorbereiden voor de ministersconferentie van de WEU die op 21 en 22 oktober plaatsvindt. In dit document, dat de avond voor de WEU-vergadering tussen de vier landen zal

worden voorbesproken, ...